

การจัดการเรื่องร้องเรียน

กลุ่มกฎหมายและคดี

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต ๑

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

คู่มือการจัดการเรื่องร้องเรียน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต ๑

บทนำ

ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๓๖ บัญญัติว่าในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา ให้มีคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับ ดูแล จัดตั้ง ยุบ รวม หรือเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษา ประสาน ส่งเสริม และสนับสนุนสถานศึกษาเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษาประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สามารถจัดการศึกษา สอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษา ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น ที่จัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษาและปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ที่ระบุไว้ข้างต้น ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต ๑ ในฐานะหน่วยงานกำกับ ดูแล สนับสนุนและส่งเสริม ประสานการจัดการศึกษาหน่วยงาน องค์กรและบุคคลต่างๆ ที่จัดการศึกษาภาคบังคับ ให้เป็นไปตามนโยบาย และได้มาตรฐานการศึกษา สามารถจัดการศึกษาได้อย่างคล่องตัว มีอิสระสามารถให้บริการทางการศึกษาได้อย่างทั่วถึง มีคุณภาพและเป็นธรรม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต ๑ มีโครงสร้างการบริหารงาน เป็น ๑๐ หน่วย และ ๒๕๘ โรงเรียนเนื่องจากเป็นหน่วยงานที่มีขนาดใหญ่มีโอกาสเกิดข้อร้องเรียน จึงได้กำหนดให้มีการจัดการข้อร้องเรียนขึ้น

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อจัดการข้อร้องเรียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต ๑ ให้สอดคล้องกับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน (ITA)
๒. เพื่อให้ผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้เสีย ตลอดจนผู้ร้องเรียน สามารถเข้าใจ และมีความเชื่อมั่นในการบริหารงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต ๑ ว่าสามารถปฏิบัติงานให้เป็นไปตามระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล
๓. เพื่อดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

พ.ศ. ๒๕๔๖

คำจำกัดความ

ข้อร้องเรียน	หมายถึง	ข้อร้องเรียน ข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็น คำชมเชย การสอบถาม การร้องขอข้อมูล
ผู้ร้อง	หมายถึง	นักเรียน ครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน ประชาชน คู่สัญญา ผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้เสีย ที่มีข้อร้องเรียน
เจ้าหน้าที่รับข้อร้องเรียน	หมายถึง	เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบจัดการข้อร้องเรียน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต ๑
กลุ่ม/หน่วย	หมายถึง	กลุ่มงาน/หน่วยงาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต ๑

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หมายถึง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการจัดการข้อร้องเรียน
 ผู้เกี่ยวข้องในหน่วยงาน หมายถึง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
 ศรีสะเกษ เขต ๑ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต ๑ ผู้อำนวยการกลุ่ม เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง
 กับการจัดการข้อร้องเรียน นั้น ๆ
 ระดับข้อร้องเรียน หมายถึง การจำแนกระดับความสำคัญของข้อเรียนเรียน
 ออกเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับ	๑	๒	๓
ประเภท	ข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็น คำชมเชย การสอบถาม การร้องขอข้อมูล	ข้อร้องเรียน และเจ้าหน้าที่ ผู้รับผิดชอบแก้ไขได้เอง	ข้อร้องเรียนที่เจ้าหน้าที่ ไม่สามารถแก้ไขได้
นิยาม	ผู้ร้องเรียนไม่ได้รับความ เดือดร้อน แต่ติดต่อเพื่อ เสนอแนะให้ข้อคิดเห็น คำชมเชย การสอบถาม และการร้องขอข้อมูล	ผู้ร้องได้รับความเดือดร้อน แต่สามารถแก้ไขได้โดย เจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน	ผู้ร้องได้รับความเดือดร้อนและ ผู้เกี่ยวข้องในหน่วยงาน ไม่สามารถแก้ปัญหาได้โดย เร่งด่วนและมอบหมายเรื่อง ให้นิติกรหรือแต่งตั้ง คณะกรรมการจัดการ ข้อร้องเรียน
ตัวอย่าง	- การสอบถามข้อมูล - การขอถ่ายสำเนาเอกสาร	- การร้องเรียนเกี่ยวกับ พฤติกรรมกรปฏิบัติของ เจ้าหน้าที่ - การร้องเรียนเกี่ยวกับ ข้อมูลผิดพลาด	- การร้องเรียนเกี่ยวกับ ความผิดวินัยของเจ้าหน้าที่ - การร้องเรียนเกี่ยวกับความ ไม่โปร่งใสในการขอ วิทยฐานะครู - การร้องเรียนเกี่ยวกับการ ทุจริตเงินอุดหนุนโรงเรียน - การร้องเรียนเกี่ยวกับการ ทุจริตเรียกรับเงิน
เวลาใน การจัดการ ข้อร้องเรียน	ภายใน ๓ วันทำการ	ตั้งแต่ ๕-๑๕ วันทำการ	-เกินกว่า ๑๕ วันทำการและ เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด - กรณี สืบสวนข้อเท็จจริงหาก ไม่พบมูลความผิดให้ยุติเรื่อง แต่หากพบมูลความผิด ให้ ผู้บังคับบัญชาดำเนินการ ทางวินัย ต่อไป
ผู้รับผิดชอบ	เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ	กลุ่มหน่วย/เจ้าของเรื่อง	กลุ่มกฎหมายและคดี

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

๑. แต่งตั้งผู้รับผิดชอบจัดการข้อร้องเรียน

๑.๑ กำหนดหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ผู้รับเรื่องร้องเรียน เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบจัดการข้อร้องเรียน

๑.๒ พิจารณาคณะสมบัติของบุคลากร เพื่อกำหนดเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเรื่องร้องเรียน เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบจัดการข้อร้องเรียน

๑.๓ ออกคำสั่งแต่งตั้งและแจ้งให้บุคลากรในหน่วยงานทราบ

๒. ช่องทางการติดต่อแจ้งข้อร้องเรียน ข้อคิดเห็นหรือเสนอแนะ และคำชมเชย

กรณีผู้รับบริการต้องการแจ้งข้อร้องเรียน ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ และคำชมเชย เกี่ยวกับการปฏิบัติงานหรือให้บริการของเจ้าหน้าที่สำนักงาน สามารถแจ้งผ่านช่องทางต่างๆ ดังนี้

๒.๑ ติดต่อด้วยตนเอง โดยผู้รับบริการสามารถขอรับแบบฟอร์มแจ้งข้อร้องเรียน ข้อคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะ และคำชมเชยได้ที่กลุ่มกฎหมายและคดี หรือ ดาวน์โหลดแบบฟอร์มได้ที่เว็บไซต์ของสำนักงานที่ www.sisaketedu1.go.th

๒.๒ จดหมายโดยเจ้าหน้าที่ของถึง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ศรีสะเกษ เขต ๑ สถานที่ทำการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต ๑ ๓๖๐ ถนนรัตนวงษา ตำบลหนองครก อำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ รหัส ๓๓๐๐๐

๒.๓ ทางโทรศัพท์ ได้แก่ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ศรีสะเกษ เขต ๑ หมายเลข ๐๘๑-๒๕๗๘๘๗๗ หรือฝ่ายนิติการ หมายเลข ๐๘๖-๔๖๑๖๔๗๑ หรือฝ่ายเจ้าหน้าที่ หมายเลข ๐๘๙-๘๔๗๙๑๑๙ “รับเรื่องร้องเรียน”

๒.๔ ทางเว็บไซต์สำนักงานที่ www.sisaketedu1.go.th ในเมนูหลักที่หัวข้อ “ศูนย์รับข้อร้องทุกข์”

๒.๕ ตู้รับฟังความคิดเห็นของสำนักงาน

๒.๖ ช่องทางอื่น ๆ เช่น ศูนย์ดำรงธรรม กระทรวงมหาดไทย หรือศูนย์บริการประชาชน สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โทรศัพท์ หมายเลข ๑๑๑๑ เป็นต้น

กรณีเป็นการร้องเรียนผ่านทางสื่อมวลชน (สิ่งพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง และวิทยุโทรทัศน์) ศูนย์รับเรื่องร้องเรียนสามารถบันทึกข้อร้องเรียนในแบบฟอร์มแจ้งข้อร้องเรียนพร้อมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องเสนอ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต ๑ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายพิจารณาตามความเห็นสมควร

ช่องทางรับและการตรวจสอบข้อร้องเรียน

ช่องทาง	ความถี่ในการตรวจสอบช่องทาง	ระยะเวลาดำเนินการรับข้อร้องเรียนเพื่อประสานหาทางแก้ไข
ผ่านสื่อสาธารณะ	ทุกครั้งที่มีการร้องเรียน	ภายใน ๑ วันทำการ
ติดต่อด้วยตนเอง	ทุกครั้งที่มีการร้องเรียน	ภายใน ๑ วันทำการ
ผ่านเจ้าหน้าที่	ทุกครั้งที่มีการร้องเรียน	ภายใน ๑ วันทำการ
โทรศัพท์	ทุกครั้งที่รับโทรศัพท์	ภายใน ๑ วันทำการ
หนังสือ	ทุกครั้งที่มีการร้องเรียน	ภายใน ๑ วันทำการ (นับแต่งงานสารบรรณกลางลงเลขรับ)

๓. การบันทึกข้อร้องเรียน

๓.๑ ทุกช่องทางที่มีข้อร้องเรียนเจ้าหน้าที่ต้องบันทึกข้อร้องเรียนลงในแบบฟอร์มบันทึกข้อร้องเรียน

๓.๒ การบันทึกข้อร้องเรียนควรถาม ชื่อ สกุล ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ สำหรับติดต่อกลับเพื่อเป็นการยืนยันความถูกต้องและเป็นประโยชน์ต่อการแจ้งข้อมูลกับผู้ร้องเรียน

๔. การแจ้งกลับผู้ร้องเรียน

๔.๑ ข้อร้องเรียนระดับ ๑ สามารถตอบข้อซักถามได้ทันที หรือกรณีผู้รับผิดชอบโดยตรงไม่อยู่ หรืออยู่แต่ไม่สามารถตอบปัญหาได้ หรือติดราชการ ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับเรื่องไว้เพื่อแจ้งเจ้าของเรื่องโดยตรงและตอบกลับภายใน ๓ วันทำการ

๔.๒ ข้อร้องเรียนระดับ ๒ เจ้าหน้าที่ผู้รับเรื่องส่งเรื่องให้ผู้รับผิดชอบดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง เสนอผ่านผู้อำนวยการกลุ่มนั้นๆ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต ๑ ที่รับผิดชอบกลุ่ม และผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต ๑ และแจ้งผู้ร้องเรียนให้ทราบภายใน ๕-๑๕ วันทำการ

๔.๓ ข้อร้องเรียนระดับ ๓ เจ้าหน้าที่ผู้รับเรื่องส่งเรื่องให้ผู้รับผิดชอบดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง เสนอผ่านผู้อำนวยการกลุ่มนั้นๆ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต ๑ ที่รับผิดชอบกลุ่ม และผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต ๑ มอบหมายให้นิติกรดำเนินการตามระเบียบ ข้อกฎหมาย โดยใช้ระยะเวลาในการจัดการข้อร้องเรียนตามระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด (เกิน ๑๕ วันทำการ)

๕. การติดตามผลการดำเนินการ

ทุกระยะ ๖ เดือน เจ้าหน้าที่ในแต่ละกลุ่ม/หน่วย สรุปรายงานผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต ๑ ผ่านผู้อำนวยการกลุ่มนั้นๆ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต ๑ ที่กำกับกลุ่มนั้นๆ เจ้าหน้าที่แต่ละกลุ่มส่งสรุปให้กลุ่มกฎหมายและคดีรวบรวมเป็นข้อมูลจัดการข้อร้องเรียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต ๑

แบบฟอร์มรับข้อร้องเรียน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต ๑

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ด้วย.....ผู้ร้องเรียน

ที่อยู่.....หมู่ที่.....ถนน.....ตำบล.....

อำเภอ.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....

หมายเลขโทรศัพท์.....หมายเลขโทรศัพท์มือถือ.....

ร้องเรียนเรื่อง.....

ข้อความที่ร้อง.....

.....

เอกสารอ้างอิง (ถ้ามี) .....

.....

(ลงชื่อ).....

(.....)

ผู้ร้องเรียน

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต ๑

- ได้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องดังนี้

.....

จึงเรียนมา เพื่อทราบ สั่งการ

(ลงชื่อ).....

(.....)

เจ้าหน้าที่

แบบฟอร์มรับคำร้อง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต ๑

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ด้วย.....ผู้ร้องเรียน

ที่อยู่.....หมู่ที่.....ถนน.....ตำบล.....

อำเภอ.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....

หมายเลขโทรศัพท์.....หมายเลขโทรศัพท์มือถือ.....

ร้องเรียนเรื่อง.....

ข้อความที่ร้อง.....

.....

เอกสารอ้างอิง (ถ้ามี) .....

.....

(ลงชื่อ).....

(.....)

ผู้ร้องเรียน

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต ๑

- ได้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องดังนี้

.....

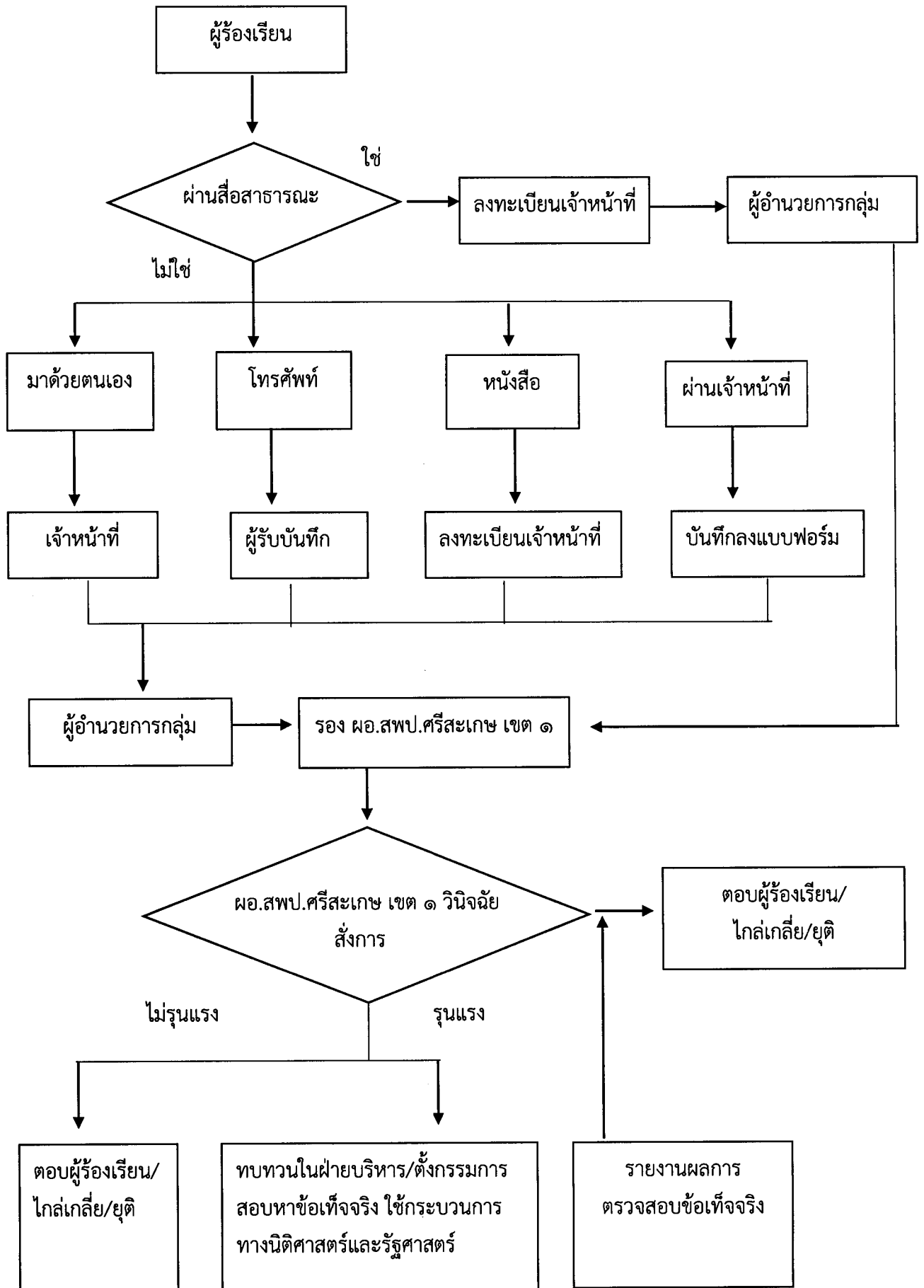
จึงเรียนมา เพื่อทราบ สั่งการ

(ลงชื่อ).....

(.....)

เจ้าหน้าที่

แผนผังขั้นตอนการปฏิบัติงาน

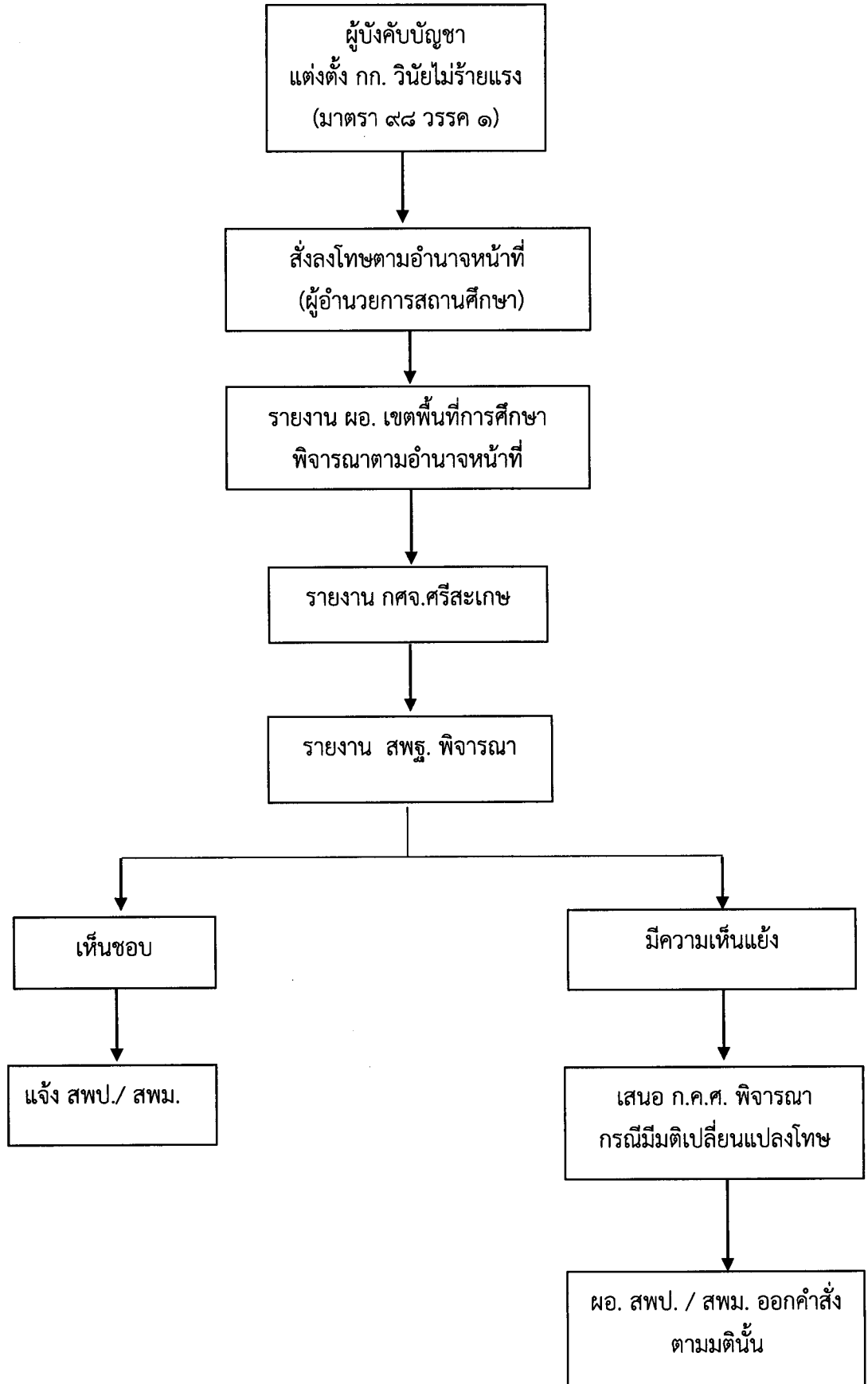

ลำดับขั้นตอนและการสอบสวนวินัยไม่ร้ายแรง

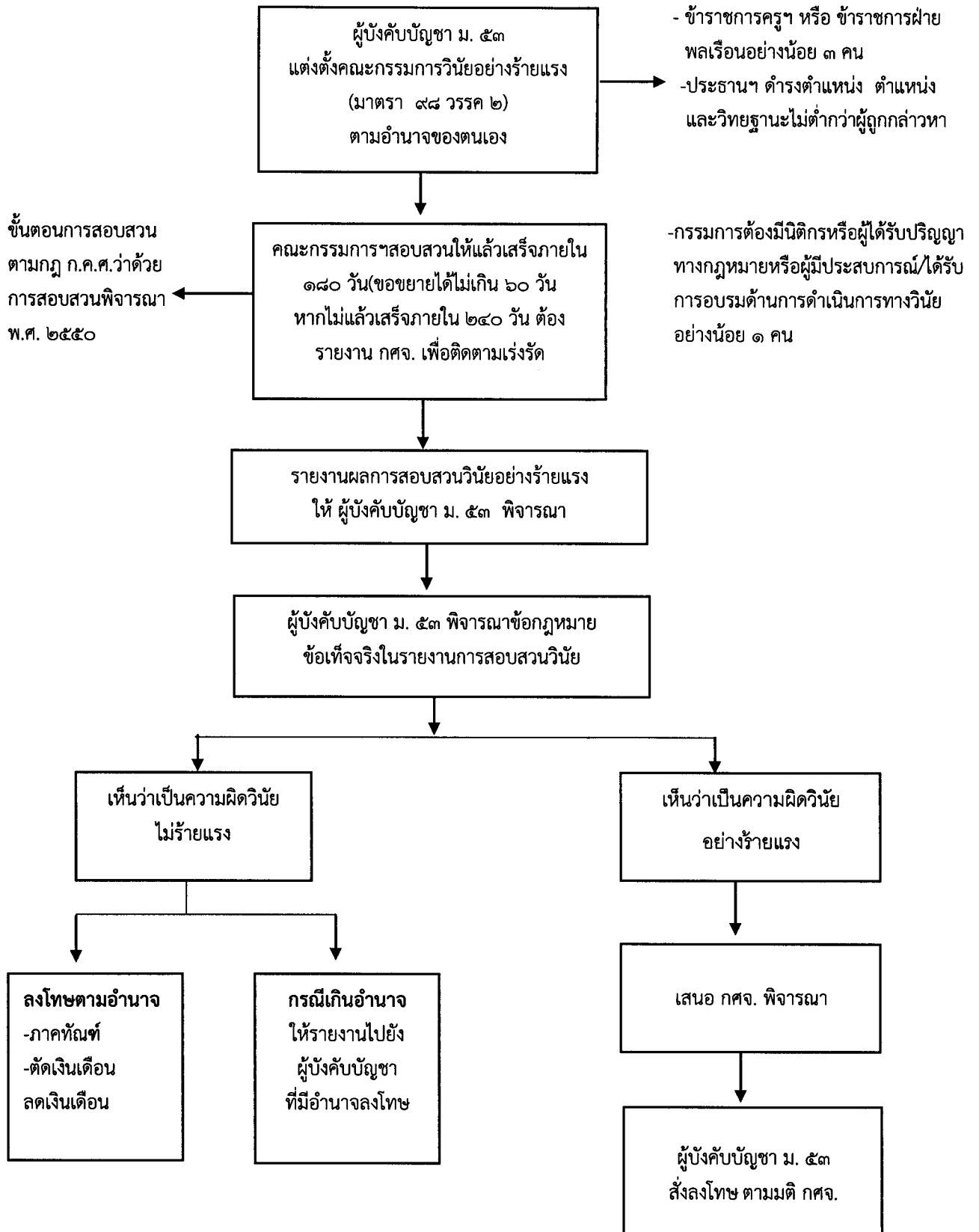
กฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๒๑ กำหนดให้ดำเนินการให้เสร็จภายใน ๙๐ วัน หากไม่เสร็จให้ขยายได้ไม่เกิน ๓๐ วัน โดยนำขั้นตอนตามข้อ ๒๐ มาใช้โดยอนุโลม ดังนี้

ที่	การดำเนินการ	ระยะเวลา	หมายเหตุ
๑	ประธานกรรมการลงลายมือชื่อ วัน เดือน ปี	ภายใน ๒๐ วัน นับแต่วันทราบคำสั่ง	ผู้สั่งแต่งตั้งแจ้งภายใน ๓ วัน นับแต่ออกคำสั่งแต่งตั้ง
๒	ประชุมคณะกรรมการเพื่อวางแนวทางการสอบสวนพิจารณาเรื่องที่ถูกกล่าวหา กำหนดข้อกล่าวหา (ข้อ ๑๖)		
๓	แจ้งและอธิบายข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ (สว.๒) ข้อ ๒๐ แจ้งสิทธิของผู้ถูกกล่าวหา -ถามผู้ถูกกล่าวหาว่าจะรับสารภาพหรือไม่		
๔	รวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับข้อกล่าวหา(กรณีที่ถูกกล่าวหาไม่รับสารภาพ) -ประชุมเพื่อพิจารณาว่ามีพยานหลักฐานใด สนับสนุนข้อกล่าวหาผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำการใด เมื่อใด อย่างไร และเป็นความผิดวินัยกรณีใด ตามมาตราใด	ภายใน ๑๕ วัน นับแต่แจ้ง สว. ๒	
๕	แจ้งข้อกล่าวหาที่ปรากฏตามพยานหลักฐาน และสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ -ถามความประสงค์ของผู้ถูกกล่าวหาว่าจะยื่น คำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือจะให้ถ้อยคำต่อ คณะกรรมการ (สว.๓)	ภายใน ๒๐ วัน นับแต่วันดำเนินการ ตามข้อ ๔	
๖	สอบสวนและรวบรวมพยานหลักฐาน ฝ่ายผู้ถูกกล่าวหา	ภายใน ๒๐ วัน นับแต่วันดำเนินการ ตามข้อ ๕	
๗	ประชุมพิจารณาพยานหลักฐานทั้งหมด เพื่อ ลงมติว่าถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยหรือไม่ ถ้าผิดเป็นความผิดร้ายแรงหรือไม่ร้ายแรง ผิดกรณีใด มาตราใด ควรได้รับโทษสถานใด หรือหย่อนความสามารถตามมาตรา ๑๑๑ หรือมีมลทินหรือมัวหมองตามมาตรา ๑๑๒	ภายใน ๑๕ วัน นับ แต่วันดำเนินการ ตามข้อ ๖	
๘	บันทึกรายงานสอบสวน (ข้อ ๓๙)		
๙	เสนอสำนวนการสอบสวนต่อผู้สั่งแต่งตั้ง คณะกรรมการสอบสวน		

ขั้นตอนการดำเนินการทางวินัยไม่ร้ายแรง

ขั้นตอนการดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรง

อำนาจการสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง

